

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10P/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918202219
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2018:5918202219.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S., nar. XX.XX.XXXX, do t.č. bytom P., dieťa matky: J., nar. XX.XX.XXXX., bytom t.č. V. a otca: I., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom ako matka, za účasti starej matky ako náhradného rodiča: A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., a zariadenia, ktorému bola maloletá dočasne zverená na základe výchovného opatrenia: P., o neodkladnom opatrení, takto

rozhodol:

Nariaďuje P. H. aby maloletú S., nar. XX.XX.XXXX., odovzdal do dočasnej starostlivosti Y., H. a to až do právoplatného rozhodnutia v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Dňa 03.12.2018 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len "Úrad"), ktorým bolo navrhnuté, aby súd neodkladným opatrením odovzdal maloletú S. do starostlivosti Y. a následne aby súd začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou S. a umiestnil ju do toho istého zariadenia.

2. Úrad podnet zdôvodnil tým, že maloletá bola spolu s ostatnými súrodencami, K. I. a W. rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 3P/50/2016 - 84 zo dňa 20.10.2016, právoplatným dňa 11.11.2016 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke A. trvale bytom H. Súd uložil zároveň výchovné opatrenie a určil na výchovu mal. detí dohľad. Tým istým konaním sa nad mal. deťmi zrušila ústavná starostlivosť vykonávaná v P. ktorá bola nariadená od 22.03.20016 pre zanedbávanie starostlivosti oboch rodičov, málo podnetné prostredie a požívanie alkoholických nápojov matkou. Pre výchovné problémy doma i v škole, nezvládanie výchovy náhradným rodičom, nerešpektovanie autorít bola mal. S. umiestnená do krízového zariadenia, tj. od 06.04.2017 nastúpila na dobrovoľný pobyt do P.. Dňa 13.02.2017 P. kontaktoval oddelenie SPODaSK s tým, že situácia s S.e neúnosná klame, niekoľkokrát utiekla, nerešpektuje žiadne pravidlá, jej pobyt v zariadení neplní účel a urgentne žiadajú presunúť S. do iného zariadenia.

3. Dňa 16.02.2018 bola mal. S. umiestnená do P. na základe Uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Ružomberok 11P/9/2018 zo dňa 14.02.2018 až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o uložení výchovného opatrenia podľa §37 ods. písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Dňa 24.08.2018 nadobudlo právoplatnosť Uznesenie OS Ružomberok, ktorým bolo mal. S. uložené výchovné opatrenie a dočasne bola odňatá zo starostlivosti starej matky a bol jej nariadený pobyt v P. na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletej a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, najdlhšie po dobu 6 mesiacov od ppl. uznesenia.

4. Maloletá S. je umiestnená na samostatne usporiadanej skupine DeD v rodinnom dome na ul. W., spolu so svojimi mladšími súrodencami, K. a I. ktoré prišli do DeD dňa 23.03.2018 na základe Uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Ružomberok č.k. 10P/10/2018. Dňa 10.07.2018 nadobudol právoplatnosť Rozsudok OS Ružomberok, ktorým mal. K. a I. dočasne odňal zo starostlivosti starej

matky a uložil výchovné opatrenie podľa §37 ods. písm.b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine tak, že nariadil mal. deťom pobyt v P. na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletých a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých, najdlhšie po dobu 6 mesiacov od ppl. rozsudku.

5. Dňa 30.11.2018 bola na oddelenie SPODaSK doručená žiadosť o súčinnosť z P. vo veci zabezpečenia odbornej pomoci pre maloletú S.. Žiadosť odôvodňujú tým, že vzhľadom na výrazné výkyvy v správaní u mal. S. závažné porušovanie pravidiel v DeD, na opakované úteky zo zariadenia, ako aj vzhľadom na negatívne ovplyvňovanie ostatných detí, ohrozovanie zdravia a mravného vývinu seba a ostatných detí, majú za to, aby mal. S. bola zabezpečená odborná pomoc v inom zariadení na to určenom v zmysle § 49, ods. 5 Zákona č. 305/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov. Podrobná správa o výchovno-vzdelávacích výsledkoch, výkyvov v správaní: mnohých útekoch, požívaní alkoholu, pozitívnom teste na pervitín a marihuanu, vzťahov k biologickej rodine tvorí prílohu podnetu spolu s hodnotiacou správou vychovávateľov. Prílohu tvorí aj vyjadrenie psychológa a záznam z telefonického rozhovoru s S., ktoré hovorí o podozrení z ponúkajú sexuálnych služieb mal. S.. Detský domov vo svojom stanovisku uvádza, že u mal. S. t.č. výchovné opatrenie v ich zariadení neplní svoj účel. Zo strany detského domova boli doteraz realizované všetky možnosti odbornej práce v rámci kooperácie všetkých dostupných subjektov, nedošlo však ku zmene správania u dieťaťa, navyše dochádza k ohrozeniu jej zdravia a mravného vývinu. Vnímajú potrebu intenzívnej odbornej práce v uzatvorenom systéme s presným dodržiavaním pravidiel a dôsledkov správania pre zabezpečenie jej zdravého vývinu a ďalšieho smerovania v rámci prípravy na osamostatnenie sa, najlepšie v rámci reedukácie. Preto žiadajú o súčinnosť pri zabezpečení odbornej pomoci v zariadení na to určenom, kde sa realizuje špecializovaná odborná činnosť a reedukácia pre maloleté dievčatá. Ako vhodné riešenie u maloletej vidia možnosť uloženia výchovného opatrenia v inom zariadení - reedukačnom centre. Zároveň odporúčajú, že riešením situácie by bolo umiestnenie maloletej v zariadení - Y., kde majú t.č. pre maloletú S. voľné miesto.

6. Súbežne s podnetom na neodkladné opatrenie podáva Úrad podnet na začatie konania o nariadení ústavnej starostlivosti, nakoľko majú zato, že výchovné opatrenie nespĺnilo účel a rodičia nemajú vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o svoje deti vrátane mal. S.. Matka J. je tehotná, termín pôrodu má vo februári 2018. Naďalej býva s otcom detí I. v nevyhovujúcich bytových podmienkach (v prenajatej garsónke, kde sa s nástupom jesene opäť vyskytujú plesne, čo spôsobilo dýchacie problémy u všetkých mal. detí). Samotná matka sa vyjadruje, že po pôrode by nezvládla starostlivosť o všetky svoje deti. Deklaruje, že v prípade zaobstarania si nového bývania by si vzala k sebe najmladšieho syna W., ktorý je v náhradnej osobnej starostlivosti u starej matky A. bytom H.

7. Uznesením č.k. 10P/52/2018/13 zo dňa 06.12.2018 súd začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou S., nar. XX.XX.XXXX a taktiež začal konanie o nariadení neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú spočívajúceho v jej odovzdaní do starostlivosti toho, koho označí súd.

8. V rámci dokazovania v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení sa súd, okrem návrhu, oboznámil najmä s listinami a to Žiadosťou zo dňa 24.11.2018, Hodnotiacou správou zo dňa 28.11.2018, Vyjadrením psychológa pred umiestnením dieťaťa do RA. zo dňa 30.11.2018, Záznamom z telefonického rozhovoru s S. zo dňa 22.11.2018, ktoré listiny potvrdzujú skutočnosti uvedené v návrhu a ktoré objektívne preukazujú závažné výchovné problémy u maloletej S..

Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "C.m.p."), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 2 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len "C.s.p."), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Ods. 2, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 333 C.s.p., neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 363 C.m.p., súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 367 ods. 3 C.m.p., uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Predpokladmi pri nariadení neodkladného opatrenia sú nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov alebo zabránenie ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, osvedčenie o nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana (musí byť osvedčená existencia základných skutočností, z ktorých vyplýva, že nárok existuje, a že jeho predbežnú úpravu si okolnosti nevyhnutne vyžadujú, aby sa zabránilo vzniku či rozširovaniu škody či inej ujmy), odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ako aj vhodnosť a primeranosť navrhovaného neodkladného opatrenia. Pri tom platí, že neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti musí byť nariadené veľmi uvážene a po starostlivom skúmaní všetkých dôsledkov, ktoré môžu vo vzťahu medzi rodičmi či inými blízkymi osobami a dieťaťom nastať. Neodkladným opatrením podľa § 367 C.m.p. súd (aj ex offio; viď § 360 ods. 1 C.m.p) môže nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Obsah tohto neodkladného opatrenia úzko súvisí s otázkou ochrany maloletého dieťaťa. Pritom samotný pojem starostlivosť z hľadiska svojho významu deklaruje provizórnosť neodkladného opatrenia, t.j. úpravu pomerov do doby, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu súdu.

10. V prejednávanej veci súd so zreteľom na dočasný, predbežný a preventívny charakter neodkladného opatrenia, účinky tohto inštitútu a s tým spojené zákonom požadované predpoklady na jeho nariadenie, vzhľadom na nalievajúcu a dôvodnú potrebu okamžitej zmeny výchovného prostredia maloletej S., nariadil zariadeniu do ktorého starostlivosti bola na základe súdneho rozhodnutia zverená, t.j. P., aby maloletú odovzdalo do dočasnej starostlivosti Y. Pri svojom rozhodnutí súd prihliadol na skutočnosť, že vo výchove maloletej nastali závažné okolnosti vyžadujúce okamžitý zásah, pričom doterajšie pokusy o nápravu, či už sa jednalo o dobrovoľný pobyt v reedukačnom centre, náhradnú osobnú starostlivosť, alebo opakovane nariaďované výchovné opatrenia, sa minuli účinkom, preto je potrebné do života maloletej zasiahnuť ráznejšie tak, aby mala vytvorené podmienky na prevýchovu s cieľom plnohodnotného zaradenia sa do spoločnosti v budúcnosti.

11. Z pripojených správ mal súd preukázané, že maloletá je nezvládateľná a v podstate neexistuje osoba či subjekt, ktorý by rešpektovala, a to počnúc rodičmi, starou matkou, ktorej bola zverená do náhradnej starostlivosti, sociálnymi pracovníkmi a pedagógmi končiac. Všetky doteraz nariaďované opatrenia - zverenie do náhradnej starostlivosti starej matky a súdom uložený výchovný dohľad v novembri 2016, dobrovoľný pobyt do P. v apríli 2017, pobyt maloletej v P. od apríla 2018 sa minuli účinkom, pričom samotný Detský domov, odkiaľ maloletá opakovane uteká, situáciu s maloletou nezvláda a navrhuje jej premiestnenie do zariadenia s prísnejším režimom.

12. Najzávažnejšou okolnosťou svedčiacou v prospech okamžitej súdnej ingerencie je podozrenie, že maloletá poskytuje sexuálne služby a užíva drogy čo ohrozuje jej zdravie a mravný vývin. V tomto smere sa súd v plnej miere stotožnil s názorom Detského domova, kde napriek zjavnej snahe, t.j. využití všetkých možností odbornej práce v rámci kooperácie všetkých dostupných subjektov, nedošlo k zmene v správaní u maloletej, a preto je potrebné, aby bola maloletá umiestnená do uzavretého zariadenia s presným dodržiavaním pravidiel a dôsledkov správania.

13. Vzhľadom na imanentnú povinnosť súdu v konaniach starostlivosti o maloletých prioritne prihliadať na ich záujem súd dodáva, že umiestnenie maloletej do resocializačného zariadenia s prísnejším režimom je plne v jej záujme, nakoľko je nevyhnutné podať jej pomocnú ruku a vytvoriť jej všetky

podmienky nato, aby mohla abstinovať od užívania drog, alkoholu, aby sa vzdelávala a v rámci možností viedla mravný život. V resocializačnom zariadení, do ktorého súd maloletú umiestňuje, bude mať nato vytvorené najvhodnejšie podmienky.

14. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, v ktorom súd bude rozhodovať o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou S..

15. Súd zruší neodkladné opatrenie, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (viď. § 334 C.s.p. v spojení s § 360 ods. 1 C.m.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde proti ktorého rozhodnutiu smeruje (Okresný súd Ružomberok), písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a v prípade ak bolo podanie urobené v prebiehajúcom konaní, tak aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 C.m.p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 376 ods. 3 C.m.p., konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.